

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po čeniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

„JUTRA“

Reševanje podonavskega vprašanja Ozadje Gömbösevega obiska pri Mussoliniju

Včeraj smo objavili na tem mestu izjavo bivšega francoskega poslanika v Rimu, senatorja de Jouvenela, glavnega tvorca priprav za sporazum med Francijo in Italijo. Ta izjava nam je nenavadno jasno odkrila, kaj je glavni predmet pogajanj med latinskima »sestrama« glede ureditve srednjeevropskih vprašanj. Francija in Italija sta torej pri prizadevanju za pomirjenje trčili na najnevarnejšo oviro v srednji Evropi, na največjo v Podonavju, kjer si stojita že vsa povojna leta nasproti dva bloka: mala antanta, podprana po Franciji ter Avstriji in Madžarski, uplivali po Italiji. Nikjer v Evropi ni prišla rivaliteta med Parizom in Rimom tako ostro do izraza, kakor tu, zato pa se je prepad med obema podonavskima blokoma tudi vedno bolj večal, in izgledalo je že, da ni nobene poti in nobene sile, ki bi vedla do kakršnegakoli zblizanja in pomirjenja. Položaj je bil kdaj pa kdaj celo prav resno napet.

Vse to je uplivalo slabo ne samo na celotni, zlasti gospodarski položaj podonavskih držav, marveč tudi na splošno stanje v Evropi. Od tod razni poizkusi za rešitev »podonavskega vprašanja«, kakor n. pr. lanska konferenca v Stresu, ki so se vsi končali brez vsakega pozitivnega uspeha. Rešitev je pa postala naenkrat conditio sine qua non, čim so se pojavila zblizovalna stremjenja med Francijo in Italijo. To zblizanje je brez likvidacije podonavskega antagonizma absolutno nemogoče, glavna ovira pa je seveda Madžarska s svojim intransigentnim revizionizmom. In do čim je prevzela Francija nalogo, da pridobi za zblizanje malo antanto (obiski Titulesca, Jevtiča in Beneša v Parizu pri Paulu-Boncourju in Daladierju), je bila Italiji poverjena naloga ukloniti Avstrijo in Madžarsko, v prvi vrsti seveda poslednjo. To misijo je započela s povabilom madžarskega ministrskega predsednika Julija Gömbösa in zunanjega ministra Kolomana Kanya v Rim. Madžarska politika torej nista romala v večno mesto zaradi nič drugega kakor zaradi tega, da bi jima Mussolini omečil trnoglavoost in ju z argumenti preveril, da »vsaj zaenkrat« ni druge poti!

Da se je pri tem v javnosti toliko pisalo o nespremenljivosti popolnega soslasja med Rimom in Budimpešto in da se je v tisku na kilometre daleč pogre-

val revizionizem v korist »svetih pravic« svete krone sv. Štefana, nas ne sme prav nič motiti. Vse to so bile več ali manj pogrebne besede, in saj poznate latinski pregovor: »De mortuis noli bene!« Revizionizem se mora zaenkrat pokopati, ker sicer ni zblizanja v Podonavju, brez tega pa zopet ne onega med Parizom in Rimom. De Jouvenel je dejal, da se mora ustvariti najprej nekakšna podonavska federacija, šele potem bo morda ustvarjena atmosfera za »razgovore« o eventualnih korekturah. Pa tudi o teh korekturah, je dejal, ne more govoriti z vero v Bog ve kakšne praktične koristi. Morda bi se dala najti kakšna rešitev z avtonomijami onih pokrajin, kjer žive kompaktno narodne manjšine. Na drugi strani smo pa slišali skoraj istočasno iz Pariza, da sta se tako Francija kakor Italija izjavili za teritorialni desinterese v Podonavju in srednji Evropi sploh. To bi utegnilo pomeniti, da je Italija zaradi cene zblizanja s Francijo praktično pustila na cedilu madžarske in vse ostale revizioniste in govori v tisku o revizionizmu samo še zaradi javnosti revizionističnih držav.

Po vsem tem je docela razumljivo, da se Gömbös in Kanya nista vračala v Budimpešto z najlažjim srcem. Še bolj je pa razumljivo, da so ekstremni revizionisti pripravljali proti ministrskemu predsedniku atentat in nekakšno zaroto. Tudi trezni madžarski tisk ne tajni nič več, da je revizionizem pokopan ali pa vsaj postavljen ad acta. Iz tega pa seveda še ne moremo razbrati, če in v kakšni obliki je Gömbös odobril Mussolinijevo najnovejšo politiko? O tem ni bila v javnosti izrečena niti ena sama najmanjša beseda. Vendar je pa tudi gotovo, da se mu ni mogel upreti, kajti s tem bi Madžarska izgubila edinega prijatelja in zaveznika. Kadar gre za interese velikih, se morajo mali ukloniti, četudi s krvavečim srcem. Uspehi Mussolinija pri Gömbösu pa bo moral postati viden takoj, čim bo odpotoval v Rim češkoslovaški zunanji minist. dr. Edvard Beneš. Takrat mu bo moral Mussolini pač referirati, kako stoji stvar z Madžarsko in kakšni so njeni maksimalni in minimalni pogoji za zblizanje obeh podonavskih skupin. Tako stopamo torej v razdobje, ki bo za nadaljno usodo naše srednje Evrope nepreglednega pomena, v dobo resnega reševanja »podonavskega vprašanja«.

Revizionizem mora izginiti

NADALJNI KOMENTARJI K GÖMBÖSOVEMU OBISKU PRI MUSSOLINIJU. ITALIJA NAJ POKAŽE PRAKTIČNO, KAKO SI ZAMIŠLJA PAKT ŠTIRIH.

RIM, 1. avgusta. Gospodarski sporazumi, projektirani na sestanku med Mussolinijem in Gömbösom, bodo izdelani v teku meseca avgusta. Trdi se, da bodo ti sporazumi olajšali rešitev podonavskega vprašanja in omogočili širšo akcijo, ki naj bi se vodila v okviru nekakega konstruktivnega načrta za finančno obnovo srednje in vzhodne Evrope. Izjavo, ki jo je dal Gömbös rimskemu dopisniku »Daily Telegrapha«, češ, da se je v razgovorih z Mussolinijem prepričal, da bo mogla Madžarska sodelovati z Italijo na ureditvi miru, smatra ta londonski list kot zelo važno in sklepa iz nje, da se je Mussoliniju posrečilo obdržati in utrditi prijateljske sporazume z Madžarsko, da pa je pri tem pazil, da ne prejudicira možnost za zblizanje z malo antanto. Po informacijah tujkejšnjega dopisnika londonskih »Times« je Gömbös sprejel Mus-

solinijevo stališče, da nudi pakt štirih velesil realno možnost za pospeševanje interesov Italije in Madžarske ter da se zato ne morejo jemati resno vesti, da bi se mogla po sestanku med Mussolinijem in Gömbösom še nadaljevati revizionistična kampanja.

Pariz, 1. avgusta. V tukajšnjih diplomatskih krogih se posveča uspehom rimskih razgovorov med Gömbösom in Mussolinijem slej ko prej največja pozornost. Ti rezultati so izredno važni, s čimer pa še ni rečeno, da bi utegnil biti nevarni. Sedaj bo pač moral pokazati Rim, kako si predstavlja praktično izvedbo pakta štirih velesil. Pertinax piše v listu »Echo de Paris«, da bo morala italijanska vlada jasno izjaviti, kaj prav za prav hoče. Mussolini bo moral pustiti vprašanje revizionizma popolnoma past, če hoče računati na sodelovanje Francije in njenih zaveznikov.

Anschluss bi pomenil novo vojno

FRANCOSKI TISK ZAHTEVA, NAJ SE STRIJI SPRAVI PRED SVET

PARIZ, 1. avgusta. Enako kakor »Echo de Paris«, objavlja tudi »Journal« v včerajšnji številki članek zaradi narodno-socialistične propagande s pomočjo nemških letal v Avstriji. Oba lista prihajata do sklepa, da se mora ta zadeva spraviti na podlagi člena 11. pakta Društva narodov pred svet Društva narodov, ki se bo sestal zaradi rešitve spora med Bollvijo in Paragvajem itak 3. tm, k izredni

NASTOPANJE NEMČIJE PROTI AVSTRUŠKA NARODOV.

seji v Ženevi. Nemčija je pred tedni, ko so baje priletela nad Berlin neka skrivnostna tuja letala, dvignila silen krik, sedaj pa dela sama prav isto proti Avstriji. Ves kulturni svet mora že končno vendar enkrat odkrito izjaviti, da ne more biti niti govora o tem, da bi Nemčija s silo izvedla priključitev Avstrije k sebi. Vsak tak poskus bi pomenil nezgibno vojno.

Čudni boji v Nemčiji

PARIZ, 1. avgusta. Več tukajšnjih listov poroča, da so predvčerajšnjim narodno-socialistični napadalni oddelki v Nürnbergu in Fürthu plenili židovske lokale in hiše. Deželni namestnik za Bavarsko, general Epp je poklical na pomoč proti hitlerjevskim napadalnim oddelkom redno nemško državno vojsko, ki že od nedelje neprestano križari po ulicah omenjenih mest. Med narodnimi socialisti in vojakl državne brambe je prišlo že do mnogih spopadov, v katerih je moralo vojaštvo uporabiti orožje. Doslej so zabeležili narodni socialisti deset nevarno ranjenih članov. General Epp je o teh dogodkih takoj poročal tuči vladi in predsedniku Hindenburgu. Bavarski notranji minister je prepovedal vsem listom vsako pisanje o teh dogodkih.

Štrašna nesreča na morju

SAN SEBASTIAN, 1. avgusta. Mornarški čoln z 20 osebami se je potopil, ko je vozil iz pristanišča v Devi. Število mrtvih se računa na 13, ker je bilo doslej najdenih že 7 trupel, do čim se 6 oseb še vedno pogreša.

Justifikacija Madžara v Moskvi

BUDIMPEŠTA, 1. avgusta. Tukajšnja policija je bila zasebno obveščena iz Moskve, da je bil tamkaj predvčerajšnjim justificiran znani madžarski komunist Štefan Vagi, in sicer zaradi protikomunistične zarote, ki jo je pripravljali med židarskimi delavci.

MACDONALD POSTANE POSLANIK

LONDON, 1. avgusta. »Sunday Graphic« doznava, da je ministrski predsednik Macdonald silno utrujen od svetovne gospodarske konference in je sklenil, da pri prihodnjih volitvah ne bo več aktivno sodeloval. List obenem doznava, da bo Macdonald imenovan za angleškega para in mu bo najbrže poverjeno angleško poslanstvo v Washingtonu.

FRANCOZI ZOPET ZNIŽALI PLAČE

PARIZ, 1. avgusta. V svrhu znižanja državnih izdatkov je izvedla vlada novo 10% redukcijo draginskih doklad državnih uradnikov. Znižanje prejemkov državnih uradnikov je stopilo v veljavo z današnjim dnem. Ta ukrep vlade je izzval pri vseh državnih nameščencih nepopisno razburjenje in presenečenje. Pričakuje se energična zaščitna protiakcija uradniških organizacij in zvez proti tej

Vedno večje zblizanje Poljske in Rusije

ZANIMIVO RUSKO DARILLO POLJSKI. RADEK POSTANE RUSKI POSLANIK V VARŠAVI. ODPOVEDANI MANEVRI.

VARŠAVA, 1. avgusta. V zadnjem času se je mnogo pisalo o izboljšanju poljsko-sovjetskih odnosov. Ton poročanja se je spremenil v obeh državah do take stopnje, da se vidi metamorfoza odnosov med obema državama jasno tudi iz listov. Kot nova manifestacija izboljšanja odnosov se smatra obisk visokega uradnika sovjetskega prosvetnega komisarijata Fürstenberga-Ganeckega, ki je prinesel poljski državi zanimivo darilo. Sovjetska vlada je poslala bivšemu ministrskemu predsedniku Slaweku, predsedniku vladnega bloka, muzejko kolekcijo 578 pisem in naredb carske »ohrane«, samih dokumentov, ki se nanašajo na revolucionarno delovanje maršala Piłsudskega v letih od 1885. do 1915. Spremembi v vzajemnih odnosih bo dan tudi zunanji videz s spremembo poslaništev v veleposlaništva. Po varšavskih vestih »arči sovjetski

vleposlanik v poljski prestolnici Radek, ki je bil nedavno zelo prijateljsko sprejet v Varšavi.

KRAKOV, 1. avgusta. »Ilustrowany Kurjer Godzienny« poroča iz Berlina: »Veliki sovjetski manevri, ki bi se bili morali vršiti ob poljski meji, so bili preklicani in bodo namesto njih le razne vojaške vaje v malem obsegu. Ta vest — kakor tudi vse druge podobne, ki kažejo normalizacijo odnosov med Poljsko in Rusijo — je izzvala v Berlinu veliko vznemirjenje«.

Esperanto diplomatski jezik

KÖLN, 1. avgusta. Tukaj se je pričel 25. svetovni esperantski kongres, ki se ga udeležuje nad 1000 delegatov iz 32 držav. Predstavniki Nemčije so izjavili, da bo Nemčija zahtevala, naj bo odslej mednarodni diplomatski jezik esperanto.

Socializem prehaja v fašizem

PARIZ, 1. avgusta. Vodja desničarskega krila francoske socialno-demokratske stranke Marquet je imel prednočnim na zborovanju svoje stranke v Bordeauxu govor, v katerem je naglasil potrebo avtoritativnega in nacionalnega socializma. V sedanjem času mora postati socializem element dela in avtoritete. Ne da bi zapustil socializem svoj internacionalni ideal, ga čaka v prvi vrsti izvršitev njegovih nalog na nacionalnih temeljih. Socializem si bo zopet pridobil zaupanje ljudskih množic, čim bo pokazal svojo sposobnost za vlado.

GANDHI ZOPET ARETIRAN.

BOMBAY, 1. avgusta. Gandhi je bil tik pred nastopom svojega propagandnega pohoda po Indiji obenem s svojo ženo in 30 uglednimi člani njegove stranke aretirani.

Dnevne vesti

Mariborske mestne davščine

K odobritvi občinskega proračuna

Mariborska mestna občina bo na podlagi odobrenega proračuna za letošnje leto pobirala naslednje občinske doklade, pristojbine in samostojne občinske davke: 45 odstotno občinsko doklado na zemljarijo, zgradarino, pridobitno, družbeni davek in rentnino. Občinske takse bo pobirala v istem iznosu kakor lani.

Na podlagi sklepa mestnega občinskega sveta bo pobirala tržnino, ki bo znašala za voz sena Din 15, za voz slame, zelja, repe in krompirja Din 15, ko bo ta sklep razglašen v »Službenem listu«. Sejmiščno pristojbino bo pobirala kakor lani. Plovina je znižana od 25 Din na 20 Din, od 12,50 Din na 10 Din, od 75 Din na 60 Din, v vrstnem redu tarife, ki bo stopila v veljavo ko bo razglašena v »Službenem listu«. Opominarina, 8 odstotne zamudne obresti, davščina na prenos nepremičnin iz pogodb med živimi v smislu zakona iz leta 1905, je ostala nespremenjena.

Od vina bo pobirala mestna občina 1,50 Din od litra, od vinskega mošta pa 1 Din. Gostilniškim obratom se priznava 1 in pol odstotni odbitek kot kalo. Davščina na pivo bo znašala 60 par na liter in se bo pobirala od dneva razglasitve v »Službenem listu«. Od hektolitrske stopinje alkohola žganja, likerjev in špirita bo občina pobirala 5 Din, davščina na šampanjec pa se bo pobirala po 25 Din na veliko in 12,50 Din na malo steklenico. Davščine na vino, vinski mošt, pivo in ostale alkoholne pijače bo pobirala za mestno občino finančna kontrola. Teh davščin je oproščena vojaška uprava za potrebe vojske, nadalje je oproščen čisti špirit, ki ga uporabljajo v industrijske svrhe. Znižano davščino na špirit bod o plačevali lekarne, isto ugodnost bodo uživale tudi drogerije, toda samo za polovico množine; za drugo polovico morajo plačevati normalno davščino. Založne kleti se ne priznavajo. Stranke morajo alkoholne pijače, ki jih pripeljejo v mesto oziroma pripravijo za konzum brez uradnega poziva takoj prijaviti mestni občini in poravnati odpadajočo davščino. Le gostilničarji plačujejo davščino na vino od soda, ki ga stavijo na pivo. Ne priznava pa se davčna prostost za vino lastnega pridelka za lastno uporabo gostilničarjem in točilcem, ker ni pri njih mogoča kontrola. Prestopki se kaznujejo poleg redne davščine še s 5-kratnim iznosom in izreče kaznen brez kazenskega postopka mestno županstvo.

Nadalje bo pobirala mestna občina 13 odstotno gostiščino od kosmatega najeminskega donosa, odnosno najeminske vrednosti hiš in 6 odstotno kanalščino od kosmatega najeminskega donosa. Pri zgradbah, ki ne plačujejo gostiščine, se odmeri kanalščina po 50 par na leto od vsakega m² za zidane ploskve, pomnožene s številom nadstropij. Pobirala se bo 4 odstotna vodarina od kosmatega najeminskega donosa, pri čemer se zaračuna ona množina vode, ki je dovoljena po vodovodnih predpisih po 1 Din, večja poraba pa po 2 Din za m³. Okoliške občine bodo plačevale vodo po dogovoru. Pri zgradbah, ki ne plačujejo gostiščine, se bo zaračunavala fiktivna uporaba vode, in sicer pa tarifi za večjo uporabo.

Vodomerščina in uvoznina sta ostali nespremenjeni in se bosta pobirali v istem iznosu kakor lani. Od osebnih avtomobilov in motociklov se bo pobirala davščina na vozila, in sicer pri osebnih avtomobilih za vsakega začeti 50 kg čiste teže 15 Din, od dneva ko bo ta sklep razglašen v »Službenem listu«.

Davščina na pse je znižana in bo znašala za vsakega psa 150 Din. Psi čuvaj te davščine niso oproščeni. Davščina od prirastka na vrednost nepremičnin se zniža za 2 odstotka. Veselični davek pa se bo pobiral v istem iznosu kakor lani. Mestna občina se bo ravnala po državni davčni upravi. Če bo davčna uprava pobirala 20 odstotkov, bo zaračunala mestna občina 12, če bo pa davčna uprava ubrala 10 odstotkov, bo zaračunavala mestna občina 6 odstotkov. Prireditve, ki jih bo oproščala veselicega davka davčna uprava, bodo oproščene tudi občinskega davka. Kinopodjetniki pa bodo plačevali 8 odstotkov od vsake prodane vstopnice.

Davščina na pse je znižana in bo znašala za vsakega psa 150 Din. Psi čuvaj te davščine niso oproščeni. Davščina od prirastka na vrednost nepremičnin se zniža za 2 odstotka. Veselični davek pa se bo pobiral v istem iznosu kakor lani. Mestna občina se bo ravnala po državni davčni upravi. Če bo davčna uprava pobirala 20 odstotkov, bo zaračunala mestna občina 12, če bo pa davčna uprava ubrala 10 odstotkov, bo zaračunavala mestna občina 6 odstotkov. Prireditve, ki jih bo oproščala veselicega davka davčna uprava, bodo oproščene tudi občinskega davka. Kinopodjetniki pa bodo plačevali 8 odstotkov od vsake prodane vstopnice.

† Marija Kasperjeva. Davi ob 4. uri je umrla v Budini pri Ptujju po daljšem bolenju v 57. letu starosti ga. Marija Kasperjeva, roj. Turkova, žena vpokojenega hranilničnega ravnatelja g. Kasperja in mati glavnega urednika »Mariborers Zeitung« g. Uda Kasperja. Pogreb blage pokojnice bo v četrtek ob 16. uri na mestnem pokopališču v Ptujju. Bodi ji ohranjen časten spomin, žalujočim naše najgloblje sožalje!

K pogrebu sodnika dr. Tavžija. K našemu poročilu o pogrebu sodnika dr. Tavžija pri Sv. Lenartu v Slov. gor. dodajamo, da je zastopal mariborsko državno pravdnitvo državni pravdnik g. dr. Zorjan.

Iz državnega pravdnitva. Prvi državni pravnik g. dr. Jančič se je vrnil z dopusta in prevzel svoje agende. Na dopust pa je odšel državni tožilec g. dr. Zorjan.

Iz gozdarske službe. Za višjega pristava je napredoval šef gozdarske uprave v Dolnji Lendavi inž. France Jurhar.

Poroke. Poročili so se v Mariboru: Fr. Španer, brivec, in Kristina Bacherjeva; Pavel Orgulan, ključavničar, in Ana Kokočova; Anton Lisec in Kristina Maherjeva ter Josip Gajšek, kovač, in Marija Dvoršakova. Bilo srečno!

Iz občinske uprave. Jutri v sredo bo ob 5. uri popoldne seja mestnega sveta. Ob 6. uri pa bo seja mestnega upravnega odbora.

V šoferski hiši v Melju stanuje 25 strank, od katerih so izvzerni dve, sami magistratni uslužbenci in je med njimi 9 šoferjev.

Zanimivi nastopi. V kavarni »Jadran« priredita jutri zakonca Zatorič, znana jugoslovanska »okultista«, zanimiv nastop z okultističnimi, memotekniškimi, iluzionističnimi in transformacijskimi točkami. Začetek ob 9. uri zvečer.

Nova grobova. V Ribniškem selu je umrl včeraj v starosti 67 let posestnik Martin Filip. Pogreb bo jutri ob 16. uri na pobežkem pokopališču. V starosti 79 let je umrla v Slovenski ulici v mestni območnici Katarina Hardinkova. Pokopali jo bodo jutri ob pol 16. uri na pobežkem pokopališču.

Prva vaja za one, ki so se priglasili za sodelovanje pri uprizoritvah »Celjskih grofov« na prostem, bo nocoj v torek 1. avgusta ob pol 20. (8.) uri na Rotovškem trgu.

Kreftova drama »Celjski grofje« na prostem. Na Rotovškem trgu se vrše z vso intenzivnostjo dela za inscenacijo Kreftove izredno uspele zgodovinske drame »Celjski grofje«. Dosedanje večerne vaje so pokazale, da je trg prav akustičen in je igralce prav dobro čuti. Režijo vodi glavni režiser Jože Kovič. Dramo bodo uprizorili v sledeči, deloma izpremenjeni zasedbi: Veronika - Kraljeva, Barbara - Starčeva, Herman - Furjan, Friderik - Grom, Ulrik - Blaž, pravdač - Skrbinek, Piccolomini - Nakrst, Jošt - P. Kovič, pater Gregor - J. Kovič, gvardijan celjskih minoritov - Gorinšek, sodnik - Tovornik, Padar - Rasberger, trgovec - Medven, pek - Harastovič, orožar - Crnobori. Nadalje nastopijo kmetje in kmetice, meščanstvo, birači, vojščaki, bobnarji, godci itd. Poleg igralcev nastopi okoli 200 oseb.

Primarij Dr. Černič

specialist za kirurgijo se je vrnil iz zopet redno ordinira v sanatoriju, Gosposka ul. 49, telefon 23-58. Ordinira od 11. do 12. in od 14. do 16. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 10. ure. 2774

Pri slabosti je naravna Franc-Jozefova voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez nepravilne. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Danes zvečer

vrtni koncert
RESTAVRACJA »UNION«
godbenikov »DRAVE« 2790

Združenje krojačev in sorodnih obrtov se je preselilo na Slomškov trg 14. Uradne ure bodo vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 19.

Esperantski kongres. V Kölnu se je pričel včeraj 25. svetovni esperantski kongres, katerega se udeleži okrog 1000 delegatov in je na njem zastopanih 32 držav.

Pobeg od doma. Na teritorij mestne občine mariborske se je zatekla približno 11 let stara deklica, ki pravi, da se imenuje Vočina Milka in da je stanovala v zadnjem času pri svoji botri Bohinjc Mariji v Vodolah, občina Sv. Lovrenc v Slov. goricah, okraj Ptuj. Pripoveduje, da je njen oče ubil njeno mater in dve mlajši hčerki, dočim je ona pobegnila, kar pa se je po poizvedbah pri tukajšnjem okrožnem sodišču izkazalo kot neresnično. Istotako so se izkazale za neresnične njene navedbe glede sorodnikov v Mariboru, h katerim se je, kakor je pripovedovala, mislila zateči. Ker obstoja sum, da so netočne tudi njene navedbe glede dosedanjega bivališča, se tem potom pozivajo starši oziroma redniki otroka, da ga v izogib čimprej prevzamejo v tukajšnjem mestnem mladinskem domu. Obenem se javnost, ki bi ji bili znani kakršnikoli podatki o navedenem otroku, naproša, da jih sporoči socialno-političnemu oddelku mestnega načelstva, Rotovski trg 9, telefon 27-55.

Grajski kino. Danes se predvaja zadnjič vefilm Richarda Tauberja »Melodija ljubezni«. Richard Tauber poje v tem filmu 6 krat, ostale vloge imajo Lien Deyers, Alice Treff, Szöke Szakall in mala srčkana Petra Unkel. Svetovna kritika pravi o tem filmu »Melodija ljubezni«, da je najboljši Tauberjev film, pri katerem se gledalec izborna zabava. Ljubke so scene Tauberja in pa male Petre Unkel.

Kino Union. Od torka dalje grandiozni film iz carske Rusije »Rasputin« ali »Demon lepih žen«. V glavni vlogi Konrad Veidt, Karl L. Diehl in Charlotte Ander. Pride premiera velike veseloigre »Ljubezen in veselje« z Ivanom Petrovičem, Greto Theimerjevo, Theodorjem Loosom, Feliksom Bressartom in Paulom Morganom.

Krvavo žegnanje pri Sv. Martinu

Divjaški fantovski pretep, ki so ga s težavo udušili orožniki

O krvavem žegnanju, ki je bilo preteklo nedeljo pri Sv. Martinu pri Vurbergu, govori vsa martinska okolica. Vest o divjaškem pretepu pa se je raznesla včeraj dopoldne tudi po mestu. Take podivjanosti, v kateri so bili v smrtni nevarnosti celo službujoči orožniki, ne pomni tamkajšnje ljudstvo.

V Amerjevi gostilni so se zbrali domači in okoliški fantje. Med njimi je bilo tudi nekaj posestnikov. Vsi so bili izpočetka dobre volje, ki pa se je še stopnjevala, ko je pivcem stopalo vino v glave. Pri neki mizi je radi neke malenkosti nastal prepri, ki je bil vedno ostrejši. Povod je bil spor med nekim Josipom Lešnikom in njegovim dekletom ter Ivanom Bezjakom. Lešnik je namreč vpričo svojega dekleta zahteval od Bezjaka, da vrne dekletu 50 Din, ki jih je izgubila nekega večera, ko je bil Bezjak napram nje zelo nasilen. Lešnik je odločno zahteval od Bezjaka, da položi denar vpričo dekleta in vse družbe na mizo. Tega pa Bezjak ni hotel storiti in je udaril Lešnika. Kakor v panju se je namah razgibala vsa gostilna in pričeli so klicati na pomoč orožnike. Ko je orožnik vstopil v posebno sobo, kjer je nastal prepri, so fantje takoj navalili na njega. Podrli so

Izored sodišča

Pobreški ubijalec Jelušič pred sodniki

Kazenska razprava pred malim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča.

Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je zagovarjal danes dopoldne 26-letni delavec Jože Jelušič, obtožen, da je v noči na 3. julija na Pobrežju ustrelil Antona Butolena.

Obtožnica nam opisuje krvav dogodek takole: Že letos v februarju se je seznanil obtoženec Jože Jelušič s Štefko Ilčevom, posestnikom hčerko na Pobrežju, h kateri je ponavadi zahajal ob nedeljah in praznikih. Mesec dni pred krvavim dogodkom pa je Štefka prekinila ljubezenske vezi s Štefanom in ga pričela odbijati. Vse to pa pri Joži ni zaleglo in je še vedno zahajal na Pobrežje. Tako se je podal tja omenjene noči in zavlil v Seifridovo gostilno, kjer se je srečal s svojim starim prijateljem Slavkom Petrinjo, s katerim sta obsedela pri vinu do policijske ure. V gostilni je sedela še Serdenškova družina, v kateri sta bili dve mladi dekleti. Ko je družba zapustila gostilno, sta se dvignila tudi današnji obtoženec Jože in njegov prijatelj Petrinja ter se pridružila dekletom in ju spremljala do doma. Kos sta se poslovila in odšla do hiše, kjer je stanovala Štefka. Jože v razigranosti dvakrat ustrelil. Nič hudega sluteč sta šla po poti dalje, ko sta v bližini županove hiše navahala na njiu delavca Feliksa Rep in pokojni Anton Butolen. Postavila sta se v bran, ker pa sta uvidela, da sta napadalca močnejša, je Petrinja pobegnil, Jelušič pa je izvil samokres in ustrelil Butolena, ki se je zgrudil in nekaj dni nato umrl v mariborski bolnišnici.

Pri današnji razpravi je obtoženec Jelušič priznal svoje dejanje, izgovarjal pa se je, da je ravnal v silobranu Jelušič Butolena ni poznal.

Senat je upošteval obtoženčev zagovor in ga obsodil radi prekoračenega silobrana le na leto in pol strogega zapora.

Razpravo je vodil okrožni sodnik dr. Tombak, votanta pa sta bila okrožni sodnika gg. dr. Čemer in dr. Mihelič. Obtožnico je zastopal državni pravdnik g. dr. Hojnik, obtoženca pa je branil odvetnik g. dr. Pernat.

Drobne vesti s policije. Včeraj popoldne in preteklo noč je policija aretirala tri berače in dva postopača, rekega Štefana P. in Štefana L., ki sta osumljena vlomne tatvine. Prijavljeni pa so bili Alojzij K., ki je osumljen, da je ukradel svojemu tovarišu manjši znesek denarja, neki France K., ki je osumljen vlomne tatvine, trije nočni ptiči Matevž, France in Ivan, ki so se grdo obnašali na ulici ter pet drugih oseb radi kršitve cestnopolijskega reda.

ga na tla, mu odvzeli nož in puško ter ga pričeli pretepati. Njemu na pomoč je hotel priskočiti njegov tovariš, ki pa so ga prav tako razorožili. Ko se je za trenutek osvobodil iz pesti fantov, ga je v tem hipu udaril neki hlapec Ambrož Švarc s steklenico po glavi, da ga je obliha kri. Ker je bilo razburjenje in sovražstvo proti orožnikom vedno večje in je bil orožnik v nevarnosti za svoje življenje, je potegnil samokres in pozval posestnika Josipa Poštraka in njegovega sina v imenu zakona, naj mu izročita puško in nož. Ker se imenovana njegovemu pozivu nista hotela odzvati in ker so fantje vedno bolj pritiskali na orožnika, je orožnik sprožil in zadel Poštraka v trebuh, njegovega sina pa v roko in nogo.

Toda niti nastop orožnika ni streznil fantov in mož, mir so napravili šele orožniki, ki so prišli na pomoč od Sv. Petra. Včeraj se je mudila pri Sv. Martinu tudi patrulja iz Maribora pod vodstvom žandarmerijskega poročnika g. Kneževića. Težko ranjenega Poštraka so spravili v mariborsko bolnišnico, kjer je bil včeraj operiran in je njegovo stanje zelo resno. Njegov sin pa je lažje ranjen.

Proti kartelom papirja in kuvert

Spomenica tiskarnarjev in tiskarskega delavstva
kraljevine Jugoslavije

Tiskarji in tiskarsko delavstvo kraljevine Jugoslavije, ki je od vseh gospodarskih panog najbolj prizadeto z današnjo gospodarsko depresijo, kar je najbolj razvidno iz dejstva, da je v naši stroki najvišji procent brezposelnosti (preko 50%), od katerih je velika večina brez posla že nad dve leti, dočim je ogromno število tiskarn upropačenih in brez vsakega posla — smatra, da je prišel čas, da pove javnosti, kakšni ukrepi se morajo storiti, da se odpomore tem nezaželenim razmeram, in se vsaj do gotove mere izenačijo razmere tiskarstva z razmerami ostalih strok v državi.

Poleg normalnih posledic gospodarske depresije, ki ni specialen pojav samo kraljevine Jugoslavije, ampak je obče-svetoven, se konsekvntno upropašča tiskarstvo naše kraljevine še s sledečimi pojavi:

A) Z monopoliziranim diktatom cen papirja od strani kartelov tovarn papirja, ki je omogočeno s pretirano in neopravičeno zaščitno carino. S tem se podražuje in onemogoča konzum in ker je tiskarstvo nujna in neobhodna potreba kulture, dobivajo to monopolizirano stanje izdelovalcev papirja protikulturni značaj, ki obče onemogoča delavnost in napredek tiskarske obrti v naši državi.

B) Tovarne kuvert, ki istotako uživajo pretirano carinsko zaščito, so napravile nedavno istotako svoj kartel in so povisale 1. junija cene kuvert od 30 do 80% dasi povišanje na noben način ni opravičljivo.

Razumljivo je, da zvišanja izdelovalcev papirja in kuvert predstavljajo zlorabo carinske zaštite in prinašajo škodo vsemu gospodarstvu in državnemu proračunu, ker je država največji konzument kuvert in papirja. V interesu narodnega gospodarstva in celokupnega tiskarstva ter tiskarskega delavstva je nujno potrebno, da se izdajo določbe, ki bi te zlorabe vsaj ublažile, ako že ne popolnoma ukinile, kar bi brez dvoma mnogo pripomoglo k kulturnemu razvoju našega naroda, saj bi se narodni kulturi pocenil tisk. Obenem z znižanjem carinskih postavk bi dobila naša državna trgovska politika ugodne kompenzacijske postavke pri sklepanju trgovinskih pogodb.

Tiskarnarji in tiskarsko delavstvo je predložilo ministrskemu predsedništvu in ostalim pristojnim oblastim izčrpno spomenico ter v interesu narodne kulture upravičeno pričakuje, da celotna akcija ne bo brezuspešna.

Sport

Propozicije za tekmovalstvo v prvenstvu dravske banovine v grško-rimski rokoborbi za leto 1933. 1. Tekmuje se po pravilih IAWF v naslednjih kategorijah:

bantam do 56 kg, perolaha do 61 kg, lahka do 66 kg, welter do 72 kg, srednje do 79 kg, poluteška do 87 kg in teška preko 87 kg. 2. Pravico do tekmovalstva v konkurenci imajo samo verificirani člani klubov JTAŠS-a, in to s področja dravske banovine. Klubi iz drugih banovin se zamorejo udeležiti tekmovalstva samo izven konkurence. 3. Nastopa se v predpisanih dresih v čevljih ali nogavicah. 4. Tehtanje se vrši eno uro pred tekmovalstvom. 5. Prijavnina Din 10 za atleta se plača pri tehtanju. 6. Stroške potovanja in bivanja v Mariboru nosijo atleti, odnosno njih klubi. 7. Tekme se vršijo 5. in 6. avgusta na verandi pivovarne »Union«, vselej s pričetkom ob 20. uri. Dne 5. avg. bo pred tekmo tehtanje s pričetkom ob pol 19. uri na prostoru tekmovalstva. 8. Prvenstvo v posameznih kategorijah se prizna: Tekmovalci, ki nima v svoji kategoriji nasprotnika, se placira, toda prvenstva se mu ne prizna. Pri nastopu dvojice se prizna eno prvenstvo, pri treh atletih 2 prvenstveni mesti, pri 4 tekmovalcih tri mesta itd. 9. Darila prejmejo prvi trije zmagovalci. 10. Pri startu se je treba izkazati z verifikacijsko legitimacijo. 11. Prijave se sprejemajo do zaključno 1. avgusta t. l. na naslov: SSK

Maraton, Maribor, Aleksandrova cesta 6. 12. Te propozicije so odobrene od Jugoslovanske tekoatletske zveze. — SSK Maraton.

Kolesarski in motociklistični klub »Perun« priredi 13. in 15. avgusta na dirkališču Tezno klubske kolesarske in motociklistične dirke.

»Perun« prosi starše, naj prijavijo svoje malčke, in sicer od 8. do 12. let, ki imajo veselje do kolesarskega sporta, radi sodelovanja pri kolesarskih dirkah 13. in 15. tm. Prijave sprejema predsednik »Peruna« g. Anton Hlešč, Koroščeva ulica 8, in sicer najkasneje do 5. tm.

Medklubski odbor LNP, službeno. V četrtek 3. tm. bo ob 20. v »Mariborskem dvoru« sestanek zastopnikov vseh nogometnih klubov. Dnevni red: dogovori radi občnega zbora LNP. Tajnik.

Konjske dirke na Teznu priredi Mariborsko kašaško društvo 13. in 15. tm.

Sokoilstvo

Sokolsko društvo Prevalje. Dne 16. julija je imel Sokol Prevalje svoj letni nastop, s katerim je položil račun svojega 10-letnega delovanja. Nastop je pokazal velik napredek in daje upravičeno upe, da bo tukajšnji Sokol postal močna postojanka na meji države. Vršil se je na

okusno okrašenem letnem telovadišču pred množičnim, Sokolu naklonjenim občinstvom. Starosta hr. dr. Flis je v svojem nagovoru poudarjal, da bodimo v svojem dejanju in nehanju pravi Sokoli po našem velikem očetu Tyršu in ne samo pri telovadbi ter zaključil govor s trikratnim »živijo« in »zdravo« Nj. Vel. kralju in prestolonasledniku. Nastopili so vsi oddelki v polnem številu, ojačeni s člani sosednih društev, skladno s spremljanjem guštanske godbe, tako, da je dobilo občinstvo popolno sliko o vztrajnem delu članstva in njega vadiateljev in ni varčevalo s priznanjem. Obilo smeha je izzvala tekma dečkov z zaprekami. Po nastopu se je razvila na telovadišču res nepriljena zabava, ki je udeležence obdržala v dobrem razpoloženju, dasi je po vročem popoldnevu nastal hladen večer. Ko dobi Sokol svoj dom, za katerega je končna akcija že v teku, tedaj bo njegov razmah še večji in lepši. Zdravo!

Ptuj

Razpis službe. V Dijaškem domu v Ptujju se razpisujeta mesti vodje in prefekta. Prošnje je vlagati na mestno načelstvo v Ptuj do 15. avgusta. Potrebna pojasnila glede pogojev se dobe v Dijaškem domu v Ptujju.

Truplo ponesrečenega nemškega dijačka Hermana Dietricha, ki ga je Drava naplavila pri Budini, se ne pokoplje na rogozniškem pokopališču, kamor je bilo prenešeno, ampak bo prepeljano v Draždane, kjer bivajo njegovi starši. Poslednji so brzojavno zaprosili za prevoz in dospe v to svrhu v sredo 2. avgusta poseben avto iz Draždan v Ptuj.

Policijske vesti. Policija je aretirala 62 let staro brezposelno kuharico Marijo Hvalec, pristojno v Veliki Okič v Halozah. Marija je za vedno izgnana iz Ptujja, kljub temu pa se vrača in berači. Z naberačenim denarjem popiva po gostilnah in razgraja. Kaznovana je že 13 krat radi raznih deliktov, tudi na večletno ječo. Izročili so jo sodišču.

Ob obletnici septemberskih dogodkov v Ptujju. Prejeli smo sledečo izjavo in jo v celoti objavljamo: »V 170. številki Vašega cenjenega lista z dne 29. julija 1933 je objavljen članek z naslovom: »Ob obletnici septemberskih dogodkov v Ptujju.« Mislim, da odgovarja opis tedanjemu dejanskemu poteku, v kolikor sem o njem informiran. Ne morem pa mimo trditve, ki pravi, da sem bil na čelu ptujske policije, ki je dopuščala napade na Slovence — jaz, Zentrich. Zato poudarjam: Prišel sem v Ptuj prvič dne 1. maja 1909. leta in šele takrat nastopil službo pri mestni policiji. Za časa septemberskih dogodkov je bil na čelu mestni policiji g. Antolič, ne pa jaz. Verodostojnost svojih trditve lahko dokažem s svojo službeno pogodbo s tedanjo mestno občino. Zato prosim cenjeno uredništvo, da to trditev javno v listu popravi. Spoštovanjem: Zentrich Franc, Ptuj, Prešernova ulica 34.

Mark Twain:

Pet darov življenja

Ob jutru življenja je prišla dobra vila s svojo košaro in rekla:

»Tu so darovi. Vzemi enega, ostale pušti! Bodi previden in izbiraj po pameti, oh, pametno izberi, zakaj, samo eden izmed njih je važen!«

Darov je bilo petero: Slava, Ljubezen, Bogastvo, Slast in Smrt.

»Tu res ni treba premišljati!« in izbral je Slast.

Šel je ven v svet in si poiskal užitek, ob katerih se opaja mladost. A vsak izmed njih je bil kratkotrajen, poln razočaranj, prazen in ničev; vsaka slast se mu je ob koncu rogala. Končno je dejal: »Ta leta sem zapravil, toda če bi spet smel, bi izbral pametno.«

II.

Prikazala se je vila in rekla:

»Stirje darovi ostanejo. Izbiraj še enkrat; oh, pomni, da čas beži in da je samo eden med njimi dragocen!«

Človek je dolgo premišljeval, nato je izbral Ljubezen; ni opazil solza, ki so zablestale v vilinih očeh.

Čez mnogo, mnogo let je mož sedel

ob krsti, v praznem domu. In sam pri sebi je govoril:

»Ena za drugo so odšle in me zapustile; zdaj leži tu, najljubša in zadnja. Obup za obupom je drvel preko mene; za vsako srečno uro je goljufiva izdajalka Ljubezen zahtevala povračilo; za vsako sem plačal tisoč ur bridkosti. Zatorej jo za vedno izbrišem iz svojega srca.

III.

»Izbiraj še!« govorila je vila. »Z leti te je srečala pamet; gotovo bo tako. Tri želje ostanejo. Samo ena izmed njih je pomembna, pomni to in pametno izberi!«

Mož je dolgo preudarjal, nato pa je izbral Slavo; in vila je vzdihovaje odšla po svojih poteh.

Potekla so leta in vrnila se je; stala je za možem, ki je v mraku sedel sam, poglavljen v težke misli. In zaznala jih je:

»Svet je bil poln mojega imena, moja slava je bila vsem na jeziku in nekaj časa se je zdelo, da mi je dobro. Kako kratek hip je trajalo to! Sledila je zavisti, zavisti omaloževanje; nato obrekovanje, sovraštvo, preganjanje. Za tem smeli, ki je začetek konca. In končno je prišlo pomilovanje, ki pomeni po-

greb vsake slave. Oh, kako bridko in bedno je slavohlepe! Tarča je za blatenje na višku, tarča preziru in usmiljenju ob svojem zatonu.«

IV.

»Še enkrat izbiraj!« — Bil je vilin glas. »Dva darova ostajata. Ne obupaj! V začetku je bil tu samo eden, ki je imel vrednost in tisti je še tu.«

»Bogastvo — to je moč! Kako slep sem vendar bil!« je vzkliknil mož. »Sedaj šele postane življenje vredno življenja. Tražil bom denar, zapravljaj, slepil bom svet. Posmehljivci in zlobneži se bodo plazili pred menoj po tleh in svoje gladno srce bom utešil z njih zavistjo. Imeti hočem vse razkošje, vsa razvedrila, vse duševne užitke, vsa draga nam telesna zadovoljstva. Kupoval bom, kupoval, kupil spoštovanje, obzirnost do svoje osebe, ugled, čast — vse nepristne življenjske milosti, ki jih more primesti na trg nizkotni svet. Mnogo časa sem zapravil in nekdaj slabo izbral, toda pozabiva to; tedaj sem bil še neizkušen in da ni bilo tega, bi lahko zbral ono, kar se je zdelo najboljšje.

Tri kratka leta so minila in prišel je dan, ko je zmrzovaje sedel v borni podstrešni sobici; shuššan je bil in bled; oči

je imel udrte in tičal je v cunjah. Glodal je suho skorjo ter mrmral:

»Prokleti naj bodo vsi darovi sveta radi zasmeha in pozlačenih laži! Vsi prinašajo zlo. Saj niso darovi, temveč zgolj njihove sence. Slast, Ljubezen, Slava, Bogastvo — samo začasne kринke za trajno resnico so: za Muhe, Tugo, Sramoto in Uboštvo. Vila je govorila resnico; v njeni celokupni zalogi je bil en sam dragocen dar, samo eden, ki ni bil ničev. Zdaj vem, kako kvarni, kako dober kup in kako gnusni so ostali, če jih primerjam s tem neprecenljivim, ki pogreznem v trajno spanje brez sanj vse telesne bolečine, vso sramoto in gorje, ki trga srce. Prinesi mi ga! Truden sem in rad bi se odpočil.«

V.

Prišla je vila in znova prinesla štiri darove, toda Smrt je manjkala med njimi.

Rekla je: »Dala sem jo materinemu ljubljencu, najhmemu detetu. Nevedno je še bilo, toda zaupljivo me je prosilo, naj izberem zanj. Ti me tega nisi prosil!«

»Oh, jaz revež! Kaj mi še preostane?«

»Česar nisi zaslužil nisi: Predrzne žalitve na račun Tvoje Starosti!«

Marj. Skafan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Kakšno pa je to vaše božanstvo? Verujete v posmrtno življenje?«

»Verujemo! Če ne bi verjeli v posmrtno življenje, tudi ne bi mogli verjeti v sedanje, ker sploh ne bi bilo mogoče. Toda mi verujemo še v nekaj drugega: vernemo v življenje pred rojstvom. Človeški duh je samo iskrica one vsevišnje sile, ki se imenuje božanstvo. Taka sila je nesmrtna in neizčrpna, bila je davno pred obstojem našega solnčnega sistema in bo tudi še vekomaj potem, ko ga ne bo več. Ker pa je ta sila neuničljiva, to se pravi, da ne more niti nastati niti izginiti, tudi oni del božanske moči, ki je v nas in v vseh ljudeh ni mogel nastati šele z našim rojstvom in ne more prenehati z našo smrtjo.«

»Torej menite,« se je začudil Doljan, »da smo tudi mi ljudje nesmrtni?«

»Tako je. Nesmrtni smo po onem, kar je naše najvišje bistvo. V resnici nismo nič drugega kakor bitja, ki so se odločila od prabitja, to je od božanstva Raja ter se učlovečila. Prejšnje življenje smo preživeli na drugih planetih, v neskončnih daljavah vsemirja, sedaj pa smo vključeni v svoja prstena telesa in izročeni vsem

uplivom na videz smrtnega pozemskega življenja. Takrat, ko smo še živeli v skupnosti s svojim božanstvom, smo bili vsegavedni. Poznali smo vse skrivnosti, ki jih kot ljudje pozemskega življenja nikoli in nikdar ne moremo doumeti. Pri tem nas ovirajo naša telesa.«

»Na površini zemlje,« je dejal Doljan, »poznamo samo eno vero, ki govori o preseljevanju duš in novih učlovečenjih, toda tudi ta vera ne pozna večnosti pred začetkom. Potem se popolnoma razlikujete od vseh drugih ljudstev na našem planetu.«

»Da,« je dejal Sabatis, »poznam tudi to vero, o kateri mi pripovedujete; to je budizem. Nekaj sličnosti z našo vero, ki izvira iz skupnih pratemeljev, se je res ohranilo v Indiji; toda razvoj časa je resnice popolnoma spremenil. Mi verujemo torej v predživljenje, ki nima začetka, v sedanje življenje, ki je le kratkotrajno ter v posmrtno življenje, ki je zopet večno. Ne verujemo pa, da bi mogli biti za kakršnakoli dejanja, ki jih vi imenujete grehe, kaznovani z večnim pogubljenjem. Naš bog ni bog maščevanja, ampak neskončne ljubezni in razumeva-

nja vsega. Tudi v prosto voljo ne verujemo, vsaj ne v taki meri, kakor navadno vse vaše vere na površini zemlje. Človekov značaj je določen že s trenutkom njegovega rojstva, in božanstvo, ki je vsevedno, pozna naprej vsak korak posameznika. Vzgoja, kultura in civilizacija lahko vplivajo na človeško življenje, toda samo na zunaj, v notranjosti, v najglobljem bistvu pa ostane vsakdo tak, kakršen je bil v začetku.«

»Zakaj je potem življenje na zemlji sploh potrebno?« je vprašal Doljan.

»Zaradi tega, da spozna človek vse možnosti eksistence v njej. Tako mora prehoditi vse faze. Na ta način se ustvarja harmonija vsega življenja, ki obstoja iz nešteti odtenkov. Če bi se porušil le en sam člen v tej neskončni verigi, bi se porušila tudi harmonija, in božanstvo ne bi bilo več božanstvo, ne v svoji celoti ne v drobcih. To pa je nemogoče. Zaradi tega je krogotok večni in skladen.«

»Potem smrt za vas ni nekaj strašnega, kakor pri ljudeh nad oceanom?«

»Smrti se branimo dokler moremo zaradi tega, da izvršimo do konca svoje poslanstvo na zemlji, kadar pa napoči zadnja ura in nam življenja ne more podaljšati nobena znanost več, pa naj bo še tako visoka, se je ne bojimo. Vdano odidemo tja, od koder smo prišli, da nadaljujemo tam svoje poslanstvo, ki je nam ljudem v sedanji obliki nepoznano

in nedoumljivo. Zato bi bilo popolnoma nesmiselno, ubijati se z razglabljanjem o poslednji skrivnosti in najvišji resnici. Te pozemelski človek nikoli ne bo izvedel. Naše lobanje so preozke, da bi mogle dojeti tisto, kar je le moč božanstva kot celota. Največja ovira pri vsem tem nam je logika. Z njo lahko ustvarjamo čudesa, dokler ostanemo na onih potih, ki so njej določena; kadar jih pa hočemo zapustiti in se dvigniti dalje, nam to zabrani. Poglejte, po naših človeških pojmihi, po pojmihi naše logike, se mora vsaka stvar nekje začeti in nekje končati, zaradi tega mislimo, da se mora nekje začeti in končati tudi veselstvo. To prepričanje naše logike je nastalo zaradi tega, ker je naše pozemelsko življenje obdano z dvema mejnikoma, z rojstvom, to je z začetkom, in s smrtjo, to je s koncem. V tem omejenem prostoru se lahko gibljemo, dalje ne moremo.«

»Se je vaša vera v teku desetstisoletij spreminjala, ali je ostala taka, kakor je bila v prazčetku? In kako je mogoče, da se ni ohranila pri vseh narodih zemlje, zlasti pa ne pri vseh semiti?«

(Dalje prihodnjič.)

Praktičen gospodar.

Kaj, poleti računate 10 Din za centralno kurjavo? Saj sploh ni napeljana.

Seveda ni, toda tako bom polagoma zbral denar, da jo bom lahko napeljal.

Kanada — dežela zlata

Listi iz Ottawe v Kanadi poročajo, da se vedno bolj množe glasovi, da je Kanada na zlatu zelo bogata dežela, čeprav je sistematična eksploatacija tega zlata prav za prav šele v svojih prvih začetkih. V tekmi za pridobivanje zlata je postopila Kanada 1. 1932. Združene države Severne Amerike z njihovega dotodanjega drugega mesta v vrsti pridobljenih množin zlata. O kakem pomanjkanju zlata, česar so se svetovni finančniki bali še pred 50 leti, danes ne more biti niti govora. Pa tudi v novejšem času, celo v dobi najintenzivnejše eksploatacije južnoafriških zlatih rudnikov, je trdilo več strokovnjakov svetovnega slovesa, da svet ne sme nič več pričakovati najdb novih zlatih poljan. Ker je isto mnenje zastopala leta 1930. tudi »komisija za zlato« pri Društvu narodov, se je s polno pravico pričakovala podražitev te plemenite kovine.

Toda že danes se nihče ne ozira na vsa ta strokovna mnenja, ker je od leta 1930. pa do danes izredno poskočila proizvodnja zlata tako v Avstraliji in Afriki, kakor tudi v severni Evropi (Rusiji) in Aziji, da o glavni in najnovejši pridelovalki niti ne govorimo, namreč o najsevernejši deželi Amerike, ki je postavila samo v letu 1932. na svetovni trg nad 700.000 kg zlata. Večina teh zlatih poljan je v pokrajini Ontario, dalje v angleški Columbij in Quebecu.

Zanimivo je, da niso zlati rudniki v Kanadi vse do leta 1918. prinašali nobenega

dobička, dočim je znašala dividenda v preteklem letu že 23 milijonov dolarjev.

Ker leže v kanadskih dolinah in planinah še ogromne množine zlata, srebra, bakra, svine in drugih rud, vsebujočih dragocene kovine, se smatra Kanada kot najboljša dežela bodočnosti. Zaenkrat je neizpodbitno dejstvo, da so tamkajšnji prebivalci, med njimi tudi vsi kmetovalci znanega kanadskega žita, sorazmerno najmanj prizadeti po današnji svetovni gospodarski krizi, ker pač prihaja za njihove plemenite kovine v deželo več kakor zadostna množina zdravega denarja.

Podpis v pisanosti ne velja

Stefan Kozłowski v Varšavi je podpisal 20 menic na dobrih 250.000 Din, pa jih ni plačal. Menice mu niso bile podaljšane, temveč protestirane. Pravni zastopnik Kozłowskega je ugovarjal, da po njegovi klientu podpisane menice po meničnem zakonu niso veljavne, ker Kozłowski v času, ko jih je podpisal, ni bil zmožen trgovskih poslov. Može je bil namreč pijan ko batina in komaj se je nekoliko otrese vinskih hlapov, so mu podtaknili menice v podpis. Pravni zastopnik je predlagal, naj se Kozłowski pred sodiščem napije, potem naj ga pa v pričo sodnikov prisilijo, da se naj podpiše, da bodo lahko sodniki in sodni izvedenci videli, da v pisanosti res piše tako, kakor se je podpisal na menicah. Če bi bil trezen, bi bil njegov podpis drugačen. Prva instanca je ta predlog odklonila, ker ni prvi primer, da

skuša odvetnik rešiti svojega klienta s takim predlogom. To se je pripetilo že v drugih državah, pa so sodišča vse take predloge zavrnili. Varšavsko apelacijsko sodišče je pa zagovorniku Kozłowskega ugodilo. Tako bodo imeli v Varšavi v začetku avgusta razpravo, ki bo zanimala pravnike po vsem svetu. Šlo bo namreč za vprašanje, ali bodo dopuščala to novo dokazno sredstvo sodišča tudi v drugih državah. Varšavsko sodišče bo pa moralo nositi stroške za dokazno alkoholno pijačo, ki je potrebuje Kozłowski mnogo, predno je pošteno pijan.

Neprijeten doživljaj zobozdravnika z norcem

V Kremencu, nekem majhnem poljskem mestecu, je doživel mlad zobozdravnik, ki se je šele pred mesecem dni naselil v tem kraju, skrajno neprijetno pustolovščino. Nekega popoldneva je prišel k njemu neki starejši gospod, ki je takoj sedel na operacijski stol in prosil zdravnika, naj mu izdere desni spodnji kočnik in plombira še nekaj drugih zob, ker ga baže zelo bole. Ko je pacient zazijal, je zdravnik silno presenečen ugotovil, da pacient sploh nima nobenega, ne bolnega in ne zdravega zoba v ustih. V tem trenutku je pa že potegnil čudni bolnik samokres in zahteval od zdravnika, ki je skušal protestirati, da mu takoj na mestu izpuli njegov gnili zob, ker ga bo sicer brez usmiljenja ustrelil. Tedaj je postalo mlademu zdravniku jasno, da

ina pred seboj norca. Takoj se je orientiral v kočljivem položaju in markiral vse kretnje in manipulacije, kakor da mu res dere in plombira zobe. Toda ne le to, obenem je celo na ves glas občudoval sicer tako lepo zobovje tega gospoda, kar se je norcu izredno dopadlo. Toda norec zdravnika nikakor ni hotel izpustiti iz svojih klešč in je tako ta »operacija« trajala nad eno uro. Ostali pacienti v čakalnici so postali nestrpni in so, ko jih je minila potrpežljivost, enostavno prišli v ordinacijsko sobo. Zdravnik jih je povabil, naj si ogledajo krasno zobovje norega pacienta. Ko so videli njegove brezzobe čeljusti in opazili samokres v njegovi desni roki, so razumeli kočljivi zdravnikov položaj, odšli k telefonu in obvestili bolnišnico ter policijo. Čez pol ure je prispela pomoč. Norca so razorožili in ga odpeljali v bolnišnico.

Mlada junakinja v borbi za življenje

O priliki zadnjih velikanskih povodnih, ko se je razlila reka Tisa na Madžarskem daleč izven svoje struge, je padla v divja joče valove tudi 12letna Karolina Birova iz Tiszaujaka. Deroča voda jo je odnesla in so jo potegnili iz vode šele 24 ur pozneje kakih 60 kilometrov daleč od kraja nesreče. Deklica se je ves ta čas držala krčevito za neko desko in je bila zaradi utrujenosti in prestopnega strahu izčrpana do skrajnosti.

Mestno načelstvo mariborsko.

Štev. 125/5 - 1933.

Maribor, dne 24. julija 1933.

Razpis.

Mestna občina mariborska razpisuje v smislu razpisa Ministrstva Financ br. 32.346/IV službo hišnika-upravitelja nove zgradbe carinske pošte na glavnem kolodvoru v Mariboru. V pošte pridejo samo strokovnjaki, ki se razumejo na centralno kurjavo in manjša popravila pri električnih, plinskih in vodovodnih instalacijah. Vešč mora biti državnega jezika v govoru in pisavi.

Kvalificirani interesi dobe potrebna pojasnila v mestnem gradbenem uradu Franciškanska ulica št. 8, soba št. 2 med 8. in 9. uro.

Pravilno kolekovane prošnje z dokazili o sposobnosti, pristojnosti, navedenosti in ostalih osebnih podatkih je vposlati mestnemu načelstvu mariborskemu do 1. septembra 1933. 2796

Mestno načelstvo mariborsko.

Mali oglasi

Razno

DOBRO DOMAČO HRANO
dobite v Taborski ulici 11.
2791

MARTIN SAFRAN,
sobo-, črkoslikar, pleskar in
ličar, Maribor, Slovenska ul.
16, prevzema vsa v to stroko
spadajoča dela ter jih izvršuje
dobro in poceni. 1664

Prodaj

KOLO
znamke »Puch« prodaj. Sme
tanova ulica 54. II., Knupleš.
2797

VALVAZOR
na prodaj. Pojasnila daje hiš-
nik, Majstrova ul. 18. 2794

Sobo odda

DVA GOSPODA
sprejem na hrano in stano-
vanje. Mesečno Din 450.—
Dravska ulica 15. 2795

SPREJMEM GOSPODA
na stanovanje in hrano ali so-
stanovalec, Stritarjeva 33.
2788

PRAZNO SOBO
takoj oddam, Betnavska cesta
št. 82. 2798

DVA SOLIDNA GOSPODA
sprejem na stanovanje. —
Splavarska 6. 2785

Stanovanje

LEPO SOBO
s. štedilnikom oddam. Nasip-
na ulica 58, ob Tržaški cesti.
2792

Zgubljeno

ZGUBIL SEM
v nedeljo zvečer med pol 11.
in 11. uro plahto za stojnico.
Najditelj naj javi svoj naslov
proti nagradi upravi »Večerni-
nika«. 2793

Lokal

CESTNI LOKAL.

pripraven za pisarno ali obrt-
nika na Aleksandrovi cesti
oddam v najem. Naslov v
upravi »Večernika«. 2799

Fini

pisemski papir

v največji izbiri v knjigarni
in papirnici

Tiskovne zadruga. Maribor
Aleksandrova cesta 13

Olašujte!

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru